

Більш того, гарна ідея – це зробити філософію обов'язковою для вивчення у всіх державних закладах вищої освіти України. Бо вважаю, що провідна роль і визначальне місце філософії в системі вищої освіти нашої країни сьогодні має тільки зростати, наповнюючи смыслом соціум. «Усталення затребуваності загальнолюдських цінностей у буденній свідомості кожної здорової людської спільноти вимагає корекції завдань, що повсякчас постають перед фахівцями, які світоглядно-теоретично мають обґрунтовувати соціально зорієнтовані дії» [1, с. 15]. Адже освітня і професійна підготовка здобувача освіти без відповідного духовного озброєння за умов ринково-орієнтованого суспільства здатна виявляти не так добродійності, як пороки. Все це ще більше актуалізує місію освітніх закладів в класичному її розумінні: самовіддано служити істині, прирощуючи наукове знання як таке; утверджувати дух свободи і вільного мислення; здійснювати комплексний (інтелектуальний і духовний) розвиток людини.

В сучасних умовах, визначаючи місце філософії в системі сучасної освіти, доцільно керуватися ще й програмним документом «Паризька декларація з філософії», що прийнята на міжнародному симпозиумі ЮНЕСКО «Філософія і демократія у світі» [2], який проходив у лютому 1995 року. На симпозиумі говорилося про те, що філософська думка припускає одну з можливих альтернатив спеціалізації навчання, фрагментації освіти і ставлення до навчання як засобу, а не як до мети. Була звернута увага на помилковість такого погляду, що філософська освіта має бути спрямована на передачу моральних цінностей або сприяння демократії, а не на інтелектуальне забезпечення обґрунтування цих цінностей і принципів демократичного суспільства. Отже, класична філософська освіта, на мою думку, має формувати майбутню особистість не стільки в парадигмі ремесла, скільки в перспективі інтелекту.

Список використаних джерел

1. Киселиця С. В. Гуманістичні критерії соціально зорієнтованої діяльності // Інноваційний потенціал соціальної роботи в сучасному світі: на межі науки та практики : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С.15-18. – 200 с. https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/06/innovacijnyj-potenczial-soczialnoyi-roboty_maket2406.pdf#page=15 (дата звернення 29.04.2022)
2. Паризька декларація з філософії (1995) / Філософія і демократія у світі <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000138673> (дата звернення 6.05.2022)

Тількун Я. О., здобувач вищої освіти 2 курсу, група ПЦ-201

Науковий керівник **Колсватов О. О.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ЗЛОЧИН БЕЗ КАРИ АБО ЧОМУ ПОТРІБЕН НОВИЙ НЮРНБЕРЗЬКИЙ ПРОЦЕС

Упродовж доволі довгого періоду комуністи за роки правління наробили антилюдських і протиправних дій унаслідок яких загинули десятки мільйонів громадян, а скалічити життя їм вдалося навіть сотням мільйонів. Всі причетні до порушень прав людини повинні підпадати під жорстоку, але справедливу руку Феміди.

Першим злодіянням більшовиків було незаконне заволодіння владою у Російській державі восени 1917 р. Цей захват спричинив подальші події Громадянської війни. За даними у війні загинуло близько 10,7 млн. осіб. Також треба згадати як нова влада, захопивши «Зимовий палац», поведилася в ньому. Багато шедеврів мистецтва було зруйновано або продано за безцінь. Спеціальна комісія Міської Думи через 5 днів після штурму описувала картини повного вандалізму – на портретах проколювались очі, на кріслах зрізані шкіряні сидіння, дубові ящики з порцеляною пробиті багнетами, цінні мініатюри, ікони, книги та ін. валялися на підлозі [1].

Далі за хронологією, але не за значенням і масштабом було розкуркулення. Розкуркулення являло собою політичні репресії, як застосовували в адміністративному

порядку. За сучасними дослідженнями сотні тисяч господарств офіційно було визнано куркульськими. За офіційними повідомленнями тільки за 1929-1932 рр. колгоспам передали 15 млн га «куркульських» ґрунтів. Дуже важко підрахувати кількість відібраного майна (худоби та іншої приватної власності селян) але масштаби вражають. Результатом такої політики став масовий голод 1932-1933 рр. За офіційними даними загинуло від 7 до 8,8 млн людей, з яких українці склали аж 3,9 млн. Але комуністи й тут відмітилися. Швидко втрачаючи населення власної держави через голод вони все одно примудрилися експортувати в цей час мільйони тонн хлібних культур і тисячі тонн муки [2].

Згодом за часовим літописом йде ГУЛАГ, який існував з 1930-х по 1950-ті роки. Комуністи зробили нищівну зброю масового ураження, яка допомогла додушити куркулів, вільнодумців та інших роботящих і розумних людей. Результатом цієї машини смерті стали від 15 до 18 мільйонів репресованих, з яких загинуло до 1,6 мільйонів. Паралельно з жахами переслідувань СРСР спромігся допомогти відродитися фашистській Німеччині. Більшовики допомагали німцям обходити умови Версальського миру. Співпраця РСЧА та Рейхсверу з кодовими назвами «Ліпецьк», «Кама» та «Томка» здійснювалася всупереч Версальському договору, але радянська сторона отримувала матеріальну винагороду та право участі у німецьких випробуваннях та розробках [3].

Серпень 1939 р. став початком повномасштабної катастрофи. Саме 23 числа був ухвалений договір про ненапад між Третім Райхом та СРСР під назвою пакт Молотова – Ріббентропа, до якого додавався ще й секретний протокол. Протокол передбачав включення Латвії, Естонії, Фінляндії, східних «областей, що входять до складу Польської держави», та Бессарабії у сфері інтересів СРСР. Литва та західна частина Польщі були віднесені до сфери інтересів Німеччини [4]. Таким чином два тирані розподілили європейський континент на свої зони впливу з подальшими планами захоплення військовим шляхом. Все почалося з нападу Німеччини на Польщу 1 вересня 1939 р., а СРСР же приєднався до збройної агресії проти суверенної країни вже 17 вересня. Також не можна забути про події Катинського розстрілу, коли було розстріляно 21857 осіб і навіть була спроба списати провину на фашистську Німеччину під час Нюрнберзького процесу [5].

30 листопада 1939-го р. почалася Радянсько-фінська війна. СРСР мав наміри захопити всю Фінляндію, але підсумком війни стали приблизно 10 відсотків забраних територій у Фінляндії ціною неймовірних людських витрат та втратами у техніці, попри багаторазове переважання союзу у техніці та живій силі [6]. Далі на черзі були Балтійські країни. 15 червня СРСР вдерся до Литви, а вже наступного дня до Естонії та Латвії. За лічені дні армії Сталіна вдалося захопити Балтію. Ще одним «подарунком» від радянського уряду була масова депортація з країн Балтії, її жертвами стали приблизно 130 тисяч осіб [7]. А вже з 28 червня по 3 липня того ж року СРСР захопив Бессарабію, Північну Буковину та регіон Герца [8].

22 червня 1941 року Німеччина напала на СРСР, здавалося б, союз став жертвою і далі не міг творити злочини проти народів своєї ж країни, але й в цій ситуації тогочасний Кремль зміг довести свою нерозумність та кривавість. Після вигнання з Криму фашистських загарбників 12 травня 1944 року, НКВС вже через шість днів вчинили черговий злочин проти людяності. За даними самоперепису, проведеного Національним рухом кримських татар було депортовано 423100 осіб, з яких загинули за різними даними від 40 до 195,5 тисяч [9]. За різними підрахунками втрати країн союзу у Другій світовій війні склали від 26,6 і до 43 мільйонів громадян! З них мінімум 8,5 мільйонів були українці. Для порівняння, німці втратили від 6,9 до 8,4 мільйона [10]. Відношення до солдат військового керівництва СРСР яскраво описується цитатою з книги Дуайта Ейзенхауера «Маршал Жуков дав мені конкретну констатацію своєї практики: «Коли ми виходимо на мінне поле, наша піхота атакує так, ніби його там не було» [11].

В країнах соціалістичного табору завжди давилася опозиція, вільнодумство та будь-яка думка проти комуністичної партії. Ми завжди будемо пам'ятати тисячі наших

дисидентів, чехи не забудуть Празьку весну, а поляки воєнний стан 1981-1983 рр. Також безглуздим рішенням була війна в Афганістані. Втрати залишаються засекреченими, але за підрахунками втрати склали біля 55 тисячі осіб загиблими та зниклими безвісти [12].

Після 1991 року не було проведено судового процесу над комуністами які були безпосередньо причетні до злочинів, помилкою стало й не накладання вето на радянську ідеологію, пропаганду, символіку. Замість того, щоб заборонити всім хто був у КПРС займати будь-які посади, більшість незалежних країн соціалістичного табору стали на ті ж граблі. Винятком, на жаль, не стала і Україна. Десятки років президентами були саме вчорашні комуністи. Україна потерпала від них 23 роки, але по справжньому велику ціну ми платимо вже дев'ятий рік.

Четвертий президент України знищив нашу армію і просив, щоб в Україну ввійшли іноземні війська. Офіцер КДБ спочатку анексував Крим та частину Донбасу, а 24 лютого 2022 року почав масову криваву війну, яка вже коштує нам десятки тисяч життів. А самопроголошений президент Білорусі надав дозвіл йти на нас зі своєї території і «закидувати» ракетами. Злочинці повинні були бути покарані ще тридцять років тому, їх нащадки недопущенні до влади, але вже скоро вони вже точно займуть своє місце на лаві підсудних за воєнні злочини проти нашої країни.

Список використаних джерел

1. Книга Мельгунов С.П. Как большевики захватили власть. Париж: La Renaissance, 1953. 159 глава. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://lnnk.in/bCfC>
2. <https://www.bbc.com/ukrainian/features-russian-55102544>
3. <https://tverdyi-znak.livejournal.com/4185973.html>
4. <https://lnnk.in/izcP>
5. <https://lnnk.in/admJ>
6. <https://lnnk.in/gzct>
7. <https://lnnk.in/jccz>
8. <https://lnnk.in/iBcO>
9. <https://lnnk.in/gBct>
10. <https://lnnk.in/aflN>
11. Dwight D. Eisenhower Crusade in Europe: автобіографія: Doubleday, 1997. 510 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://lnnk.in/gocI>
12. <https://lnnk.in/eId2>

Федорова В. С., здобувачка вищої освіти 4 курс, група 101-216-02
Науковий керівник – **Воронянський О. В.**, к. і. н., професор
Державний біотехнологічний університет (м. Харків, Україна)

РОЗПОДІЛ ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

На сьогодні у світі склався досить складний механізм поділу функцій центрального і місцевого державного управління. На даний час у країнах ЄС домінує тенденція до більш широкого делегування державних функцій в сфері соціального забезпечення та підтримки соціальної інфраструктури органам місцевого самоврядування та місцевим органам державного управління. Для цього розширюються не лише їхні права у вирішенні місцевих питань, але й бюджетні можливості реалізації прийнятих рішень. Загальним для всіх країн ЄС є те, що нинішній етап розвитку інституту децентралізації виконавчої влади пов'язаний із відмовою від кейнсіанської моделі державного регулювання економіки з її централізованим довготерміновим плануванням напрямів та засад економічного розвитку і перерозподілу ресурсів на соціальні потреби в масштабах всієї країни. У результаті цього держава перестала бути ексклюзивним механізмом перерозподілу суспільних ресурсів, а корпорація державних чиновників утратила статус колективного монополіста в сфері розпорядження цими ресурсами від імені народу, залишивши за собою статус арбітра у конкурентній боротьбі за